

Saygıdeğer İstinye Ailesi,
Değerli Okurlarımız,

KADAM Bülteni'nin Temmuz 2026 sayısında farklı konularla karşınızdayız.

Bundan on yıl önce, uzun süreden beri devlet kurumlarında örgütlenen ve Türk ölkü ve bağımsızlığına kasteden bir terör ve casusluk örgütü, devletimize karşı başarısız bir başkaldırı icra etti. 253 vatan evladını şehit eden ve 2.789 kişiyi yaralayan bu hain darbe girişimi, Cumhuriyet tarihimizde Türkiye'nin bağımsız varlığına karşı icra edilen en kanlı suikast hareketi olarak tarihe geçti. 15 Temmuz darbe girişimine ölkemizin kamu diplomasisi açısından değindik.

Bir sonraki konumuz, son yıllarda Türkiye'den Batı ölkelerine yönelik eğitimli insan göçü sorunu. Ölkemizdeki yaşam ve meslek koşullarının "son derece elverişsiz" (!) olduğu ve "bu ölkede yaşanmaz" (!) algısının yayılması sonucunda eğitimli gençlerin yurt dışına gitmesi Türkiye için önemli bir sorun hâline gelmiştir. Bu önemli konuyu, yine Türkiye'ye uygulanan kamu diplomasisi ve psikolojik operasyonlar ekseninde ele aldık.

Gazi Koşusu'nda özentili kıyafetler ve kültürel aşınma konusunu ise bir sonraki yazımızda işledik. Gazi Mustafa Kemal Atatürk adına İstanbul Veliefendi Hipodromu'nda düzenlenen 100. Gazi Koşusu'nda, İngiltere'deki Ascot Yarışları'na gelmiş gibi bu ölkeye ait olmayan bir moda saplantısıyla tribünlerde yer alan kadın izleyicilerin bu tutumunu, İngiltere'nin "başarılı" kamu diplomasisi açısından tartışmaya çalıştık.

Son konumuz ise Ankara'da 7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde icra edilen ve rutin zirvelerden bir hayli ayrılan NATO Zirvesi. Türkiye'nin değişen jeostratejik şartlar çerçevesinde Avrupa'nın savunması bağlamında yeni roller üstleneceği ve ittifak içinde de öncü bir konumda olacağına ilişkin öngörülerin gerçekleşmekte olduğuna dair görüşlerimiz ile yeni durumun Türk kamu diplomasisine etkilerini ele aldık. Almanya Şansölyesi Friedrich Merz'in, müttefikler arasındaki yakınlaşma sonrasında kullandığı "Geist von Ankara" (Ankara Ruhu) nitelemesi de hayli dikkat çekti.

Saygılarımızla, iyi okumalar dileriz.

KADAM Yönetim Kurulu

15 TEMMUZ 2016 – HAIN DARBE GİRİŞİMİNİN ANATOMİSİ VE DIŞ DÜNYADAKİ ALGILAR

Cumhuriyet tarihimiz boyunca çeşitli krizler yaşandı. Darbeler, siyasal buhranlar ve ekonomik darboğazlara rağmen Türkiye Cumhuriyeti dimdik ayakta kalabildi. Hain terör ve casusluk örgütü FETÖ'nün kırk yılı aşkın bir süre zarfında devletin en önemli kanallarına sızıp sinir uçlarına vaziyet etmesi, nihayet 15 Temmuz 2016 tarihinde kanlı bir ayaklanmaya dönüştü. Ancak terör örgütünün ve onun sahiplerinin bilmediği bir şey vardı. Türk milleti bu hain yapının amacını anlamıştı ve devletin bu şekilde yıkılmasına izin vermeyecekti. Nitekim o meşum gece tanklar ve uçaklarla millete saldıranlar kısa sürede milletin iman dolu göğsüne çarpıp yok olacaktı. Böylece birileri adına Türkiye'yi bölüp parçalamayı ve hatta yok etmeyi planlayanlar hüsrana uğramış oldu. Halkımızın dinî duygularını istismar eden bu casusluk örgütünün son kırıntıları günümüzde bağımsız Türk yargısı tarafından izlenmekte ve adaletin çelik pençesine çıkarılmaktadır.

Bu kanlı darbe girişimi sırasında 253 vatan evladı şehit düştü, 2.740 kişi yaralandı. FETÖ mensupları darbe bastırıldıktan sonra yakalanıp Türk yargısı önünde hesap verdiler. Aradan geçen onca yıla rağmen güvenlik güçleri çeşitli kurumlarda FETÖ mensuplarını yakalıyor, mahkemeler ise onları çeşitli cezalara çarptırıyor. 2026 yılında hâlâ FETÖ'den medet uman yandaşları vardır ve bunlar açığa çıkıp yakalandıkça ne büyük bir düşmanla uğraştığımız daha iyi anlaşılmaktadır.

15 Temmuz hain darbe girişimiyle birlikte özellikle Avrupa ülkelerinde ve Amerika Birleşik Devletleri'nde bu sinsi terör örgütüne karşı bir müsamaha ve destek olduğu görüldü. Birçok FETÖ mensubu Türkiye'den kaçarak bu ülkelere sığındı ve Türk makamlarının uluslararası hukuk ve ikili antlaşmalar gereği Türkiye'ye iade talepleri ilgili devletlerce karşılanmadı. Bu devletler, mütemadiyen darbe girişiminin "gerçek olmadığı" veya FETÖ mensuplarının "terörist" olarak kabul edilmediği söylemine sarıldılar. Bu tutumun temel sebeplerinden biri, hiç kuşkusuz, terör örgütünün yıllar boyu yürüttüğü propaganda faaliyetlerinin başarılı olmasıdır. Özellikle 11 Eylül 2001 terör saldırıları sonucunda Batı'da artan İslamofobi ortamında "ılımlı İslam" izlenimi vermek suretiyle Batı'daki seçkinlerin gözlerini boyamayı başaran FETÖ, bu görünümüyle geniş destek bulmayı başarmıştır. Aynı zamanda PKK mensupları gibi FETÖ mensupları da bulundukları ülkelerde sızdıkları farklı kurumlarda Türkiye düşmanlığına büyük katkı sağlayan faaliyetler ve tutumlar sergilemişlerdir ve sergilemeye devam etmektedirler.

13 Temmuz 2026 tarihli Stuttgarter Zeitung gazetesinde Susanne Güsten imzasıyla çıkan haber-yorumda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın darbe girişimini "Allah'ın bir lütfu" olarak tanımladığı ve darbenin aslında "gerçek olmadığını" (!) ihsas ederek terör örgütüne batıda nasıl arka çıkıldığı ibretle görülmektedir. Gazetede, Türk hükümetinin darbe girişiminin sorumlusu olarak Fethullah Gülen ve hareketini gösterdiğini hatırlatarak, Ankara'nın bu yapılanmayı "FETÖ" olarak tanımladığını ve devlet kurumlarından tamamen tasfiye etmeyi hedefleyen geniş kapsamlı operasyonlar yürüttüğünü belirtti. Haberde, Gülen'in hayatını kaybetmeden önce suçlamaları reddettiği de not edildi.

Bu düşmanca duruma karşı Türkiye'nin kamu diplomasisi zorlu bir sınav vermekte. FETÖ'nün batı kamuoyları üzerindeki etkisi ile yarattığı menfi Türkiye algısı ile mücadele etmek kolay değil. Özellikle Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan karşıtlığıyla köpürtülen bir nefret söylemi FETÖ'nün kanlı darbe girişimini “mazur” gösterme amacını taşımakta. Buzehirli söylemi nötralize etmek maksadıyla Türkiye'nin stratejik kamu diplomasisinin büyük çaba gösterdiğine tanık olunmakta. Ancak batı dünyasındaki Türk ve Türkiye algısını belirleyen kadim “oryantalist damar” kolaylıkla alt edilecek gibi görünmüyor.

15 Temmuz hain darbe girişiminin 10. yıldönümünde tüm şehitlerimizi saygı ve rahmetle anıyor, gazilerimize sağlık dileklerimizle şükranlarımızı sunuyoruz.

TÜRKİYE'DEN NİTELİKLİ İNSAN GÖÇÜ – İÇ VE DIŞ ETKİLER

Son yıllarda Türkiye'den öncelikle Avrupa ve Amerika'ya göç eden nitelikli meslek sahibi genç vatandaşlarımız meselesi önemli bir konu olarak gündemlerimize girmiştir. Bu durum, Türk ekonomisi açısından olduğu kadar yetişmiş insan gücü kaybının getirdiği diğer sonuçlar nedeniyle de önemli bir sorun olarak nitelendirilmektedir.

Türk milletin vergileriyle yetişen nitelikli insan gücümüzü göç etmeye teşvik eden sebepler hangileridir? Kuşkusuz, varılan bu noktada iç ve dış bazı etkenler önemli rol oynamaktadır. Öncelikle iç etkenlerden söz etmek yararlı olacaktır. Ülkemizde genç işsizliği, birçok gelişmiş ülkedekine benzer ekonomik darboğazlar, doğum oranının yüksek olduğu yıllarda dünyaya gelenlerin istihdam piyasasına girecek yaşa gelmeleri, eğitim planlamasında yapılan hatalar, istihdam piyasasında otomasyondan kaynaklanan olumsuzluklar ve zamanın ruhu olarak genç nüfus üzerinde baskı yaratan kültürel değişim gibi etkenler, nitelikli gençlerin geleceklerini başka ülkelerde kurma arzusunu tahrik etmektedir. Bu durum birçok ülkede gözlemlenmekte ve “beyin göçü” (brain drain) olarak adlandırılan bu göç olgusu, menşe ülkeler bakımından önemli bir olumsuzluk anlamı taşımaktadır.

Genç ve nitelikli nüfusun göç kararı almasında dış etkenler de önemli bir rol oynamaktadır. Batı'daki gelişmiş endüstri ülkelerinde göz ardı edilemeyecek bir sorun hâline gelen nüfusun yaşlanması olgusu, bu ülkelerin ekonomilerini ve sosyal sistemlerini sarsar hâle gelmektedir. Üretimin devamı, özellikle hizmet sektöründeki iş gücü açığını telafi etmek ve sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğini sağlamak maksadıyla yeni göçmenlere acilen ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle de potansiyel göçmen kaynağı ülkelerdeki beyaz yakalı gençleri göçe teşvik amacıyla belli programların uygulandığına tanık olunmaktadır. Böylece bu gençlerin içinde bulundukları ortamdaki mutsuzluk ve düş kırıklıklarının araçsallaştırıldığı ikna faaliyetleri, bilhassa sosyal medya kullanılarak yaygın biçimde hayata geçirilmektedir. Bu ikna faaliyetleri arasında doğru olmayan enformasyon sıkça kullanılmakta, genç göçmenlerin gittikleri ülkelerde kendilerini “dört gözle bekleyen ve kucaklamaya hazır” bir ev sahibi toplumun bulunduğu şeklindeki dezenformasyon potansiyel göçmenlerin zihinlerine yerleştirilmektedir. Doğru olmayan gelir miktarları, kısa sürede ev ve lüks otomobil sahibi olma hayallerini beslemekte; gidenler ise çok kısa süre içinde vatanlarından ayrıldıklarına pişman olmaktadır. Hele bir de gittikleri Batı ülkelerinde her geçen gün artan popülizmi ve Türk-İslam düşmanlığını bizzat yaşamaya başlayınca yaptıkları hatadan nasıl dönebileceklerine ilişkin hesaplar yapmaya başlamaktadırlar.

Yukarıda kısaca belirtilen durum, günümüzde nitelikli insan kazanma uğruna ülkeler arasında bir tür savaşın başlamış olduğunu göstermektedir. Gelişmesini henüz tamamlayamamış olan Afrika'daki eski sömürgelerin, kıt kaynaklarıyla yetiştirdikleri ve ekonomileri için stratejik önem taşıyan nitelikli iş gücünü Avrupa ülkelerine kaybetmeleri, periferide hâlen devam eden yapısal sömürü düzeninin bir yansıması olarak değerlendirilebilir.

Türkiye, demografik bakımdan son dönemde endişeye neden olan bir gelişim süreci içine girmiş olsa da henüz genç nüfusu kalkınmasına tesir edecek seviyede azalmamıştır. Başka bir ifadeyle, nüfus-ekonomi-istihdam dengesi dinamizmini korumakta; gerekli yapısal düzeltmelerle sorunların üstesinden gelinebilecek bir konumda bulunmaktadır. Ancak Türkiye bugün için dışarıdan ülkemize yöneltilen ve mevcut dezenformasyon ile göçü tahrik edici operasyonlara karşı kamu diplomasisi araçlarıyla mücadele etmek mecburiyetindedir.

Türkiye'den Eğitimli Beyaz Yakalı Göçü

**DEMOGRAFİK
PROFİL**
20–29 yaş
Genç profesyoneller

MEZUNİYET
Lisans %2
Vakıf %4,3
Tam burslu %8,3

SEKTÖRLER
Bilişim %6,7
Mühendislik %4,4

BÖLÜMLER
MBG %15
İşletme %10,8
Elektronik %9,6

SAĞLIK
TTB: 2.692
SB: 412

ÜLKELER
ABD
Almanya
İngiltere
Hollanda

GAZİ KOŞUSU VE “İÇİMİZDEKİ İNGİLİZLER”

İngiltere'nin Berkshire bölgesinde yer alan Ascot Hipodromu, 1711 yılında Kraliçe Anne tarafından kurulmuş olan dünyaca ünlü safkan at yarışlarının merkezidir. Yıl boyunca üst düzey mücadelelere ev sahipliği yapan hipodrom, özellikle her yıl Haziran ayında düzenlenen beş günlük görkemli Royal Ascot Festivali ile bilinir. Kraliyet ailesinin geleneksel olarak katılım gösterdiği Royal Ascot, İngiliz yüksek sosyetesinin en prestijli buluşmalarından biridir. Festival kapsamında Gold Cup, Queen Anne Stakes ve King George VI and Queen Elizabeth Stakes gibi dünyanın en iyi safkanlarının yarıştığı birçok önemli yarış koşulur.

Etkinlik sadece at yarışlarıyla değil, aynı zamanda İngiliz kraliyet gelenekleri ve moda dünyasıyla da ünlüdür. Her gün kraliyet ailesi üyeleri hipodroma at arabalarıyla giriş yapar. Organizasyonda çok katı bir kıyafet zorunluluğu uygulanır. Özel alanlarda erkeklerin frak giymesi ve şapka takması, kadınların ise gösterişli şapkalar veya saç aksesuarları kullanması zorunludur. İngilizler belli ki 18. yüzyıldan bugüne uzanan geleneklerini korumakta hayli titizler.

Bu yıl millî bağımsızlığımızın timsali Gazi Mustafa Kemal Atatürk onuruna koşulan Gazi Koşusu'nun 100'üncüsü, 28 Haziran 2026 Pazar günü İstanbul Veliefendi Hipodromu'nda tertip edildi. Gazi Koşusu'nda yarışan atlardan çok, hipodromun tribünlerini dolduran saygın İstanbul hanımefendilerinin, tıpkı İngiltere'deki Royal Ascot yarışlarını izlemeye gelmişçesine, bir İngiliz geleneği olan birbirinden renkli şapkalar giymeleri ilgi topladı. Anlaşılan bu hanımefendiler kendilerini bu İngiliz geleneğiyle pek özdeşleştirmişlerdi. İngiltere'nin ülkemize ve milletimize yönelik "başarılı kamu diplomasisinin" somut bir sonucuna, Gazi Koşusu'nun 100. yılında değinmek istedik.

NATO ZİRVESİ VE LİDER DİPLOMASİSİ

NATO'nun (Kuzey Atlantik Paktı) 33. Liderler Zirvesi, 7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Ankara'da yapıldı. Zirve'ye 32 NATO ülkesinin devlet ve hükümet başkanları ile özel olarak davet edilen bazı ülkelerin liderleri katıldılar. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ev sahipliğinde ve mükemmel bir organizasyonla başarılı bir şekilde gerçekleştirilen zirve, Türkiye açısından prestij kazandırıcı olmuş; ayrıca NATO'nun yeni yapılanmasında muhtemelen yeni işlevler üstlenmesi bakımından da önem taşımıştır. Bulunduğu bölgede güçlü bir jeostratejik önemi haiz olduğu herkesçe kabul edilen ve NATO'nun ABD'den sonra ikinci güçlü ordusuna sahip olan Türkiye'nin, ittifak içinde ve bilhassa Avrupa'nın güvenliği açısından stratejik öneme sahip olduğu, Zirve sonrasında iç ve dış medyada yapılan yorumlarda da teslim edilmiştir.

Lider diplomasisi, şayet sözü dinlenen ve saygı gören liderler söz konusuysa, günümüz uluslararası ilişkilerinde giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Dünya, özellikle son yıllarda çeşitli bölgelerde ortaya çıkan gerginlikler ve çatışmalar nedeniyle buhransız bir yıl yaşamamaktadır. Yakın çevremizde savaşlar devam etmekte, soykırımlar icra edilmektedir. Diplomasi, bu gerginliklerin çatışmaya ve savaşa dönüşmemesi için gayret sarf ederken, yetkili devlet ve hükümet başkanlarına da önemli roller düşmektedir. Onların birbirleriyle olan yakın temasları diplomasi aygıtının işini kolaylaştırırken, bazı çatışmaların da arabuluculuk müessesesi vasıtasıyla çözümüne çalışılmaktadır. Çatışmaların çözümünde bu denli önemli bir rol üstlenen lider diplomasisine Ankara'daki NATO Zirvesi'nde yakından şahit olundu.

Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasında eksik olmayan uzlaşmazlıklar NATO İttifakı içindeki önemli sorunlardan birini teşkil etmektedir. Keza, ABD Başkanı Donald Trump'ın Avrupalı müttefiklere karşı mesafeli ve eleştirel yaklaşımı, "NATO'nun acaba sonu mu geliyor?" sorusunun sıkça sorulmasına neden olmaktadır. Son Zirve'ye sırf Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan davet ettiği için geldiğini defalarca ifade eden Donald Trump'ın Ankara'ya gelmesi dahi olumlu bir adım olarak mülâhaza edilmiştir. Bunda Erdoğan ile Trump arasındaki yakın dostluğun önemli rol oynadığı aşikârdır. Türkiye ile ABD arasındaki sorunların çözümü konusunda da bazı ilerlemeler kaydedilmişse bunun asıl nedeni de iki başkan arasındaki yakın ilişkidir. Bu durum, lider diplomasisinin ikili ilişkilerde ne denli önemli olduğunu bir kez daha göstermiştir.

NATO'nun "NATO 3.0" olarak nitelendirilen geleceğe yönelik yeni programında, bölgemizde ve onun ötesinde ciddi bir bölgesel güç olan Türkiye'nin bugünkünden daha farklı işlevler üstlenmesi sürpriz olmayacak; Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri de savunma politikaları ekseninde bu durumdan etkilenecektir. Recep Tayyip Erdoğan'ın yürüttüğü lider diplomasisinin bu bağlamda gösterdiği başarı, belli ki Türkiye'nin dış ilişkilerinin yorumlanmasına yeni katkılarda bulunacaktır. Aynı zamanda Türkiye'nin stratejik kamu diplomasisinde, yeni gelişmeleri dikkate alan bir yaklaşımla Avrupalı müttefiklere yönelik söylemler geliştirilmesinde yarar olacaktır. Bu arada NATO'nun, Almanya Şansölyesi Merz'in ifadesiyle, "Ankara Ruhu" ile farklı bir düzleme ulaşıp ulaşmayacağı zaman içinde görülecektir.

Değerli okurlarımız, kadam.istinye.edu.tr adresli web sayfamızı da izlemenizi ve eleştirilerinizi kadam@istinye.edu.tr adresimize iletmenizi istirham ediyoruz.